

Examenul de bacalaureat național 2024 - simulare

Proba E. a)

Limba și literatura română

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**(50 de puncte)****Citește următorul fragment:**

Am intrat deja în Epoca Inteligenței Artificiale. Cum priviți evoluția fulminantă a AI? [...]

AI este ceva interesant. Până la urmă, sunt softuri create de oameni și ele, deocamdată, ajută.[...] Zilele trecute am inițiat o discuție cu „mașina“ (ChatGPT). Mi se tot băga în ochi când deschideam laptopul. Am vrut să văd ce vrea, cine e. Se exprimă, în română, la feminin. O „entitate“ foarte politicoasă. Mereu se scuza că nu știe mai multe. Mă tot întreba cum mă poate ajuta (altfel decât ceream eu). Mi-a scris și în română, și în engleză, și în franceză, după cum pofteam. Se lăuda că poate să-mi compună poezii. [...] I-am cerut să scrie o poezie pornind de la Ion Budai-Deleanu. Mi-a spus că i-ar lua ceva timp să citească toată epopeea. „Cât?“, am întrebat. „10 minute!“. A citit-o rapid (ce viteză de lectură are!) și a făcut un text arid, însă, ce-i drept, folosind niște rime, ca în poezie. Dezamăgitor! [...] Și-a cerut iertare că nu poate, deocamdată, mai mult. M-am distrat, trebuie să recunosc. Poți vorbi despre orice cu AI. Are limite, dar și capacitatea de a sistematiza (chiar dacă destul de confuz) informațiile. Plus copleșitoarea (copleșitor repetitiva) politețe.

Cum vedeți omul și umanitatea în viitorul care se profilează ultratehnic și prin excelență digital?

Eu cred că umanitatea are de câștigat prin tehnologie. Se poate ajunge la niște performanțe extraordinare de care omul să beneficieze pentru bunăstarea lui. Și toată planeta, cu toate speciile ei. Am trecut de tehnologia epocii industriale, alienantă, toxică etc. Acum e epoca tehnologiei fine [...]. Digitalul va „coabita“ cu analogul. [...]

Vor fi profesorii înlocuiți de AI? [...]

Adevărații profesori sunt de neînlocuit. Pentru că transferul de informație de la ei la elevi/studenți intră într-un scenariu subiectiv, e și un transfer emoțional, mai larg contextual. Vine la pachet cu un „mod de întrebuintare“, iar dacă vorbim de profesorul de literatură sau de filozofie, se transmite chiar un fel de a vedea lumea, un mod de viață. Profesorul bun te ajută să te construiești, chiar fără să-ți dai seama [...]. Profesorul nu e doar un receptor [...] și un furnizor de date. E... Călăuză! [...]

Literatura scrisă de Inteligența Artificială, scriitorii – roboți superintelenți... Sunt acestea teme pentru un scriitor de azi, pentru scriitoarea Simona Popescu? [...]

E o temă care mă interesează, mă amuză. Deocamdată am salvat prima mea interacțiune cu AI-ul. E foarte haioasă conversația. O s-o folosesc într-o carte, că prea e nostimă.

Sorina Ivan, *Cartea rămâne magia absolută*, interviu cu scriitoarea Simona Popescu, în „Tribuna învățământului“, nr. 47-48/2023

*AI – inteligență artificială

*ChatGPT – chatbot, program sau formă de inteligență artificială care poate purta o conversație cu un utilizator

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *arid* și al secvenței *ar lua timp*. **6 puncte**
2. Menționează un efect al dezvoltării tehnologiei asupra umanității, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează intenția scriitoarei după cea dintâi interacțiune cu AI, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din text. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care inteligența artificială nu ar putea înlocui profesorii. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, opinia scriitoarei Simona Popescu despre inteligența artificială, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă tehnologia poate stimula sau nu interesul elevilor pentru studiu, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Tu plutești ca un vis de noapte
deasupra sufletului meu.
Îți sprijini tâmpla
de inima mea ca de o piatră roșie,
și aștepti să-ți spun numele
tuturor lucrurilor
pe care eu am isprăvit de mult
să ți le mai spun.
Gura mea e-n tăcerea cea mai desăvârșită,
îclinată ca mătasea unui steag
într-o zi fără vânt.
O, nu pleca nicăieri!
Îmi voi rupe inima cu un singur gest
al mâinii,
ca să răsară durerea care știe
numele durerii,
ca să răsară dragostea mea de bărbat
care știe numele tău ciudat, de femeie...
(Nichita Stănescu, *Poem*)

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text narativ studiat, aparținând lui Camil Petrescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ studiat;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.